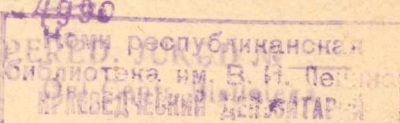

65.9(2Poc-6Kc)338

7-19

ТА Р А К А Н О В

БОЛШЕВИСТСКОЈА ЛОГОДЧЫНЫ 1932-33-өд ВОГА ВӨРЛЕҒАН УЖӨ

1931-32 ВОГА ВӨРЛЕҒАН ИТОҒЛАС ДА
1932-33 ВОГА ВӨРЛЕҒАН УЖӨ ЛӨГӨД-
ЧӨМ ЫЛТЫС ВКП(б) ОК ДА ОКК ОТУВ-
ЈА ПЛЕНУМ ВЕЛҒЫН ДӨКЛАД
(ЈУЛ 1932 ВО)

Handwritten purple scribbles

КОМИ ГИЗ СЫКТЫҒКАР 1932.

10

4

10

4

10

4

10

4

9

4

10

4 1/2

10

4 1/2

10

4 1/4

89

65.9(2)ос-6(6)306.1
T19

Ф. Г. ТАРАКАНОВ

PERED. JUKƏD № _____

Obi Centr. Biblioteka

БОЛШЕВИСТСКОЈА Л Ö С Ö Д Ч Ы Н Ы

1932—33 ВОГА ВÖРЛЕҖАН УЖÖ

4990
260709

1931-32 вoса вöрлеҖан итоҖас да
1932-33 вoса вöрлеҖан ужö лöсöд-
чöм жылыг ВКП(б) ОК да ОКК
öтувја пленум вылын доклад
(Јул 1932 во).

КОМИ ГІЗ

СЫКТЫВКАР 1932

Ф. Г. Тараканов.

По большевистски готовиться к лесозаготовкам 1932-33 года.

Изд. № 97. Тираж 3000

Заказ № 1056 Упол. Облита № А—738

Сдано в набор 20/VIII-32 г.

Сдано в печать 16/IX-32 г.

Редактор М. Доронин.

Тех. редактор А. Киселев

Ст. форм. 62×93; 1/32, 1,95 п. л. 43472 знаков.

Типография Коми ГИЗ-а, Сыктывкар, Коммунистическая, 2.

ВӨРЛЕҶӨМ ВӨСНА ТЫШКАСӨМ—СОЦИАЛИЗМ

ВӨСНА ТЫШКАСӨМ

Быд болшевиклы, а медса-нын Вој-вывса болшевикјаслы гөгөрвоана, ку-щөм ыжыд значењњөыс вөр промыш-ленностлөн социалистическөј строител-ствоын.

Партијалөн XVI сјезд да XVII кон-ференција торја пыди, паскыда индав-лісны вөрпромышленност кыпөдөм, паскөдөм јылыс, индавлісны кущөм мог-јас сулалөны парвјнөј организацијас возын тајө могсө оломө пөртөмын.

Вөрпромышленност воқө сувтөдө-ма зев ғырыс требовањњөјас.

Сіјө требовањњөјасыс петөны социа-листическөј строительство общөј требо-вањњөјасыс.

Вөрпромышленност должен сетны социалистическөй строителстволы сөм, (валута) стрөйтчан материаляс да с. в.

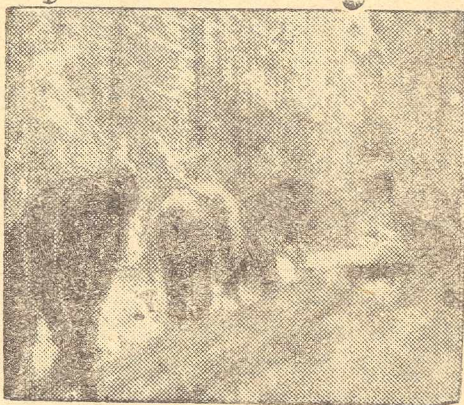
Народнөй овмөсын абу сешөм отрасл, кодлы-бы ез ков вөр материал, коді ез-бы завісіт вөр промышленностыс. Кушөм места вөрпромышленност лөн народнөй овмөсын, поңө вайөдны Лобовјортлыс кывјассө, (XVII партконференціја вылын висталөмыс), коді висталис:

...„Удөлнөй сөктаыс вөрпромышленност лөн, татчө-кө щөщ сујан бумага да лесохиміја, тажолөй промышленност став валөвөй продукціјаын (группа А) медвоңа отчөтјас сертї, 1931 воө лоө 18,2%, сің-кө та боксаң вөрпромышленност сулалө машина стрөитөм бөрын мөд местаын“.

Војвыв крајувса парторгаңизација воңын сулалісны і сулалөны зев гирыс моғјас вөр промышленност паскөдөм куңа. Сіјө моғјассө олөмө пөртөмыс

кывкутöны парторгаңизаціјалöн став
эвенојас.

Локтан пјатіметка Војвыв крајлы
лоö ыжыд лесохіміја лөсöдан пјатімет-
каöн. Мөд пјатіметкаын вөрлеэöм дол-

жен сетны страналы ыжыд содтöд до-
ходнöј істочнықјас соціалістическөј строі-
тельстволы сөм, стрөйтчан материал-
јас вым гігантјас, стрөйтны, робочöјјас-

лыс жімішно-бытөвөй условіјојас бур-
мөдны — керкајас, столөвөјјас стрөйтны
да с. в.

Тажө војасын, первој пјатіметка ку-
јім да жын онас, лоіны гырыс успех-
јас вөрлеқөмын, вөр промышленност
паскөдөмын. Но тајө успехјас вылө мі
сувтны ңекыз, ог вермө.

Нөшта выжыд ответственност пуктө
міјан вылө партіја да робочөј класс
гырыс өдјасөн вөрлеқөм, вөрпромыш-
ленност, вөрхіміја воқө паскөдөм куңа.

Кущөма мі пөртам олөмө тајө пук-
төм могсө? Ті төданнды, мыј партіја
донјалө ужсө быд парторгаңизаціјалыс
сы серті, кущөма најө справітчісны на
вылө пуктөм хоңајственно-політическөј
могөн, кущөм состојаңһөыс соціалісті-
ческөј строітелство конкретнөј участок-
јас вылын, кущөма мобілізујтөны уж-
лыс массасө хоңајственнөј політическөј
мојјассө олөмө пөртөм вылө, классөвөј
врагјаслы паныд соціалістическөј нас-
туплеңһө став фронт паста нуөдөм

вылө, кушөма быд ужын пөртөны Ста-
лин јортлыг 6 історическөј условјөсө.
Тажө резултатјассыс петө качество быд
парторгаңизаціја ужлөн.

Неважөн-на „Правда“ передовајын
гіжіс, мыј вөрпромышленностлыг стра-
на вочакывсө вѣтчысө ужөн. Міјанлы
Војывса парторгаңизаціјалы, сіз-жө і
Комі областувса парторгаңизаціјалы
вочакывсө колө сетны ужөн. А сіјө лоө
— вермімө мі справѣтчыны ужнас, кад-
ын бырөдны прорывјас кушөма мі тыр-
тім вөрлезан вөркылөдан программајас.

Быдөнлы өні гөгөрвоана-нын, мыј
міјан основнөј хоҗајственно-політичес-
көј мог — вөрлезөм, вөркылөдөм.

Кыҗі мі пөртім олөмө тајө медса
ыжыд хоҗајственно-політическөј могсө?
Кор мі пондам артавны ужнымөс, секи
донјавлывлам ассыным кужөм, даслун
большевітскөја тышкасны тајө медса
ыжыд хоҗајственно-політическөј могсө
олөмө пөртөм вөсна.

Коман во, кор ми вöчим итогјассö 1930-31 вога вөрлезöмлыс шулим, мы ми выдержитим большевистскöй экзамен. Ми сек тыртлим вөрлезан программа содтöдөн.

Выдержитим-ö ми таво, тајö вөрлезан, вөркылöдан кампањö дырји? Мөдым доңжавны, ковмас визöдлыны результатјас вылас. Куцöм результатјас мијан емöс. Со, Комилес, мијан основнöй заготовител 1931-32 вога вөрпрограмма тыртис: пөрöдöмөн 85,9 пр. кыскöмөн 66,3 пр. Вјатлес: пөрöдöмөн 85,2 пр., кыскöмөн 65,7 пр.

Ставыс област паста: пөрöдöмөн 88,4 пр., кыскöмөн 71 пр. Кыз адзан-ныд ми петим вөрлезöмын позорнöй итогјасөн. Öткымын рајонјас, шуам Луз, Удора тыртисны ассыныс планјассö. Луз тыртис пөрöдöмөн 101,1 пр., кыскöмөн 90,7 пр.; Удора пөрöдöмөн 100 пр. кыскöмөн 100 пр. Но кор ми богтам основнöй заготовителöс, Комилесöс — сени мијан позорнöй провал. I кызи резул-

тат тајо провалыслөн — ми ег сетөј страна-
налы колана мында экспорт, стройматери-
алјас. Мијан област пагта вөрө кыскы-
төг колі 700 сурс кмб. вөр. А та мында-
ыс 1926-27 војасын мијан вөлі став за-
готовканыс. Вужөдам тајо вөрсө сөм вы-
лө — тани миллионјасөн кујлө весшөрө,
сөмсө сы вылө виçома, а пөлзаныс сыыс
кор-на нөшта лө.

Онi кыв мөд гожа вөрлеçөм јылыс.
Программа мијан вөлі тащөм:

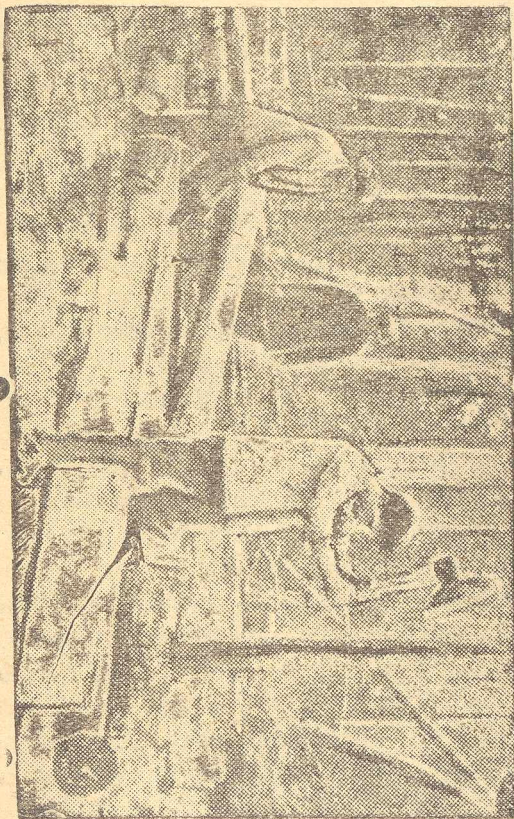
Пөрөдны	Кыскыны
262 сурс кбм.	262 сурс кбм.

А мыј өнөç вөчөма, медем тајо про-
граммасө тыртны? Со показателјас:

Јул 5 лун кежлө пөрөдөмөн тыртө-
ма 1,4%, кыскөмөн 37 пр.

Тајо лыдпасјасыс висталөны, мыј ми
тани бара-жө воім позорнөј провалө.
Со тiјанлы мөд показател мијан омөл
уж јылыс.

Богтам-кө экспорт куға, шпалјас
куға программа тыртөм, то бара-жө
адзам позорнејшөј провал.

Вөркылөдөм таво буржыка муніс, но і тані колө шуны, мыј мі колан вога серті ужалім буржыка оз поџ. Оз поџ, өті-кө, сы вөсна, мыј сроқјассө, кодөс сетліс міжанлы Крајком ез ло пөртөма олөмө ны первоначалнөј молевөј кылөдөмын, ны пурјасөмын, ны транзитнөј мол кылөдөмын. Сроқјассө мі нужөдім. Шуам, мол-бөж Ленскөј рајонлы колө вөлі сетны јул 1 лунө, а мі сетім јул 6 лунө.

Со тіјан возын Сыктивкарса запаңлөн уж. Справітчісны најө ужнас? Ез. Котыртісны ужсө, ужалан вынсө, мобілізујтисны массасө успешнөја пурјасөм ештөдөм вылө? Ез. Сы местаө сені қорқалө оппортунизм, кодсурөлөн кіјасныс руқалөма.

Бостам Печера бассейн. Справітчіс сіјө ужнас? Бара-жө ез. А Печералөн мог — не сөмын печераса вөрзаводлы дрөвесіна сетны, но сылөн мог, дастыны вөр матеріал кыпалыс, паскалыс ізшом промышленностлы, ңерп промышленностлы совхозјаслы. Сені строітельство зев

ыжыд. Болшевістскөја программа тыр-
төм вөсна тышкасөм пыџды, Сталин јорт-
лыг квајт условјосө олөмө пөртөмөн
соџ. орџысөм да ударничествоөн кылөд-
чысјасөс мобілізујтөм пыџды өткымын
эвенојасын демобілізујтчөмаөс. Тајө
торјасыс абу сөмын Іжмалөн. Тајө
інмө уна рајонјаслы, уна эвенојаслы.
Мі ег вермө сүтны сы вестө, меџым
кынымөс сөлөм бердө пуктөмөн вермім
шуны, мыј мі страналы вочакыв сетім
збылыг болшевістскөј ужөн.

ВЕРМӨМ ПЕРЈӨМЫС ВӨЛІ МІ САЈЫН

Вермім-ө ескө мі сетны вочакывсө
збыл ужөн? Сџерт, вермім. Став усло-
вјөыс вөлі мјјан дор.

Вермім ескө, сы вөсна: өтү-кө ужа-
лыг массалөн јона вылө кыптис помџи-
ческөј актївностыс, кодї тыдалө вїзму
овмөс коллектївїзїрујтөмын. Содї мјјан
соціалїстїческөј сектор, гөл да шөр-
кодџем крестана, таво мјјан областын

жынғыс унжыкыс колхозын. Колхозјас
ез сөмын быдмыны, најө щөщ јонмісны
котыртчөм да овмөс боксаң, налөн чу-
көрміс ыжыд опыт, хоҗајственно-поли-
ческөј моҗас олөмө пөртөм вөсна тыш-
касан опыт, классөвөј враҗаскөд да
најө влјаңһөкөд тышкасан опыт.

Мөд-кө содіны, паскаліны социалисти-
ческөј формајасөн, методјасөн ужалөм.
Унжык вөрлезысө, медса-һин колхоз-
һыкјасөс вөлі котыртөма бригадајасө да
с. в.

Көјмөд-кө, мијан вөлі опыт воҗа вөса
вөрлезөмлөн, кылөдчөмлөн.

Ньолөд-кө, мијан программа вөлі
пөшти сыыҗда-жө, кушөм вөлі воҗа
воын.

Став тајө помкајасыс вөлі сетөны
вөрлезан, кылөдан фронт вылыс петны
тыр вермөмөн. Со ми позорһөја прова-
літчим.

Ми кыссам бөрын гөра-көзаөн, кон-
трактајјаөн, сөм мобілізујтөмөн. Тајө
фактјасыс һөшта-на петкөдлөны, мыј вөр-

лезан фронт мијан медеа ыжыд нуодыс фронт. Сы бөрсаң вөтчөны мукөд хо-
жајственнөј фронтјасыс. Вөрлезөмын
прорыв — ми аһам мукөд хожајственнөј
могјас олөмө пөртөмыс прорыв.

Көни помкајасыс мијан прорывын? Ме
ногөн, помкајасыс уна сени, өткымын
эвенојасын важ успехјасыс јурыс вөлі
бергөдчөма.

Колан во, кор тыртим содтөдөн вөр-
лезан программа, чајтөны вөлі, мыј та-
вога вөрлезан программа, ферт-һин тыр-
там, торја-һин сек, кор программаыс
ез ыжды. Көсјөны вөлі, кың шуласны,
шапкајасөн закидајтны. Вунөдисны сө-
кыдторјассө, ез көсјыны котыртыны вөр-
лезыс массасө вөрпрограмма тыртөм
вылө, ез нуөдны большевистскөј тыш,
медым петны вөрлезан фронт вылыс
тыр вермөмөн.

Ез вөв колана ног лөгөдчөма вөр-
лезіг кежлө. Сы сајын вывті уна зави-
ситіс вөрлезан программа тыртөм. Өни
кор ми лөгөдчам 1932-33 вога вөрпро-

грамма кежлө, мөд классјастом соціалістическөй общество стрөитан пјатілеткалыг медвоzza во программасө тыртны, торја јона колө та вылө сувтлыны, торја бура відлавны сылыг помкајассө, медем ез ло сещөм-жө кущөм вөлі таво. Колан вога опытсө арталөм серті пондас завеситны мјанлыг уж перестроитөм, успешнөја вөрлезан программа тыртөм.

Ме сувтла медеа важнөй условіјјас вылас, кодјас выполниттөг оз вермы бура мунны вөрлеzөм.

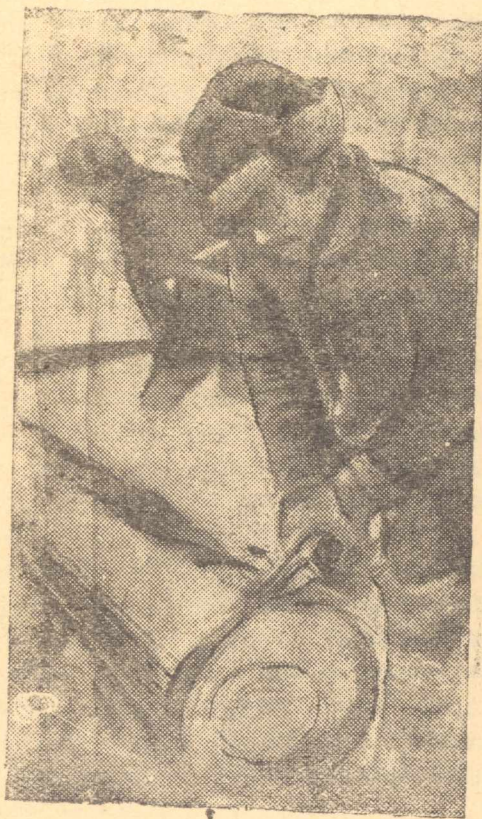
Медвоz — лесосекајас лөсөдалөм (отвод). Онөz-на унаөн вөлі арталөны тајө ужсө второстепеннөјөн. Унаөн колана ног тајө ужсө ез донјавлыны. Колан во, кор тајө ужсө вөлі формалнө ештөдөмөн шуөны авгут 1 лун кежлө, ужавны заводитигас тыдовтчис, мыј лесосекајас лөсөдалөма збылыссө сизі-кызі оз ков. Колан вога лесосекајас лөсөдөм ез вермы обеспечитны һи вөр магсивсө, ужсө концентрірујтөм, һи колана

ассортимент, ыи вөр дельанкајас дорас,
мыј поџо катџџојас матыгтџм да с. в.
Ковміс вџрсџ лџзны, а вџрыс індџм
інас ез ло. Лоі мунны да ужаліг мозыс
корсны вџрсџ, выл лџсосекајасыс, ков-
міс перестраівајтчыны уж, мунігџныс.

Мыј міјан вџлі? Вџлі вџр запассџ
торја лџсопунктјасын умышлџнџ ыж-
дџдџм, арталџм сертџыс мукџд участок-
гыс вџрыс вџлі сурџ сџмын кџјмџд па-
јыс. Вџлі вџр овмџс плансџ сінтџг вы-
полнџтџм. Оз ков вунџдны, мыј вџр
овмџс нуџдан теоріјаын, џнџз-на емџс
важног віџџдысјас, буржуазнџј теоріја
вџр овмџсын дорјысјас, кодјас вџр
овмџс планірујтџны важ моз, медым
дугдывтџг тырміс џтык участокыс быд
во лџзны вџр (закон постојанства
ползовањја да с. в.), сіџ-жџ і вџр
овмџс колџ нуџдны соціалістџческџј
сістџма ногџн, соціалізм стрџітан
могјаслы подчџнџтны вџр овмџссџ,
а џе вџчны тормозџн да с. в. џні
џеважџн петіс Вілнџн да Афана-

сејевлөн һига, көнi чорыда сувтөдөматыш вөр овмөс нуөдөмын капітамiстi чesкөј буржуазнөј теорiјаяаскөдыс. Быд партiјечлөн мөг — бура лыддыны таяө, еща лыддыны, колө нуөдны сiјө тышсө практiческөј ужын. Онөз мi омөла пуктылiм таяө ужвылас вһимаһһөнымөс. Омөла вескөдлiм таяө ужнас. Унаыс таяө ужсө вөчлiсны чуждөј элементјас. Резултат таыс: — „прiмер“ пыды позө бостны Кулөмдiн. Сенi iндалөмаөс лесосекајас, кор ужавнысө мунөмаөс, лоөма мунны мөдлаө. Разалөмаөс сещөма, мыј леспромхозыс ачыс вөлі оз төд, көнi ужалөны вөрлезысјасыс. Со тiјанлы кушөм „концентрацiја“ артмө, омөла, лока лесосекајас отвөдтөмнад. Лесосекајас лөсөдлөма леснөј стража, кодјас унжыкыс һинөм вөр овмөс нуөдөмыс оз гөгөрвоны бура, адзiс вөражык iн — iндiс, көтө ем лi, абу лi мукөдлаас. Серт, таяө ужас ез вөв пуктөма тырмымөн вһимаһһөсө һi партiјнөј оргаһизацијалөн, һi сөветјаслөн, һi

260709

профсоюзјаслөн. Ужсө вөлі лезома
оппортунистическөј самовок вылө.

Онi локтан во кезлө вiсталоны лөгө-
дөмөн 78 пр., но кодi вiсталас, мы
лөгөдөма сiз, кыз вөлі колө лөгөдны.

Мiжанлы тајө ужсө пырыс-пыр ковмас
прөверитны, бостны чорыд контрол улө.
Медым лесосекајас отводитөмын участ-
вуйтисны щощ асныс вөрлезысјасыс,
колхозникјас. Колө сiз-жө бырөдны
обезмичка тајө ужыс. Мед вөлі быд
лесосекаө сувтөдөма столб да сетчө
гырыса гижөма, кодi сiјө участоксө индiс,
мед, почис кывкутны iменнө сiјө мортыс-
лы, ез мед ыстысны өта-мөд вылө да с. в.

**БУРМӨДНЫ ЖIМЩНО-БЫТӨВӨЈ УСЛОВIЈÖJAC:
СРОК КЕЖЛӨ ЕШТӨАНЫ СРӨИТЧӨМ**

Мөд вопрос, сiјө вөрлезысјаслы кола-
на жiмщно-бытөвөј условiјөјас лөгөдөм.
Кущөм ыжыд значењњөыс тајө вопросыс-
лөн, ме думыс быдөнлы гөгөрвоана.
Оз-кө ло оланiн, њiнөм i сорњитны
вөрлезөм жылыс.

Кыч мијан тајө ужыс муніс колан во?
Обком сетліс чорыд сроқјас. Вөлі шуөма,
мыј барақјас, лароқјас, пывсанјас да
с. в. колө ештөдны сентабр 1 лун кежлө.

Збылысө, ңекущөм строїтельство ез
вөв помалөма кад кежлас. Унжык, стрөі-
тісны төв быд, дај сені ез вермывны
программасө тыртны. Көні помкаыс?
Гашкө ужалыс вын ез вөв? Вөлі. Вөлі
уна — 6 сурс морт кутісны строїтельство
вылын. 6 сурс морт! Тајө ңекуйтчө
шогытөм тор. А программаыс колі
выполниттөм ңи лыдбоксаң, медса-ңин
качество боксаң. Кулөмдін рајонын
вөлі өтөі барак дінө стрөітөмаөс дезін-
фекціоннөј помещеңіјө... пачтөг.

Тајө абу сөмын Кулөмдінлөн, і ңе
сөмын вөрлеңөмын. Тащөм положеңнө-
жө вөлі і кылөдчигөн.

Кущөма мі лөсөдчам таво? Онсә
стрөітельство вылын оз ужав ңіөтөі морт.
Трест „Комілес“ онөз татыс ез вөч кола-
на выводјас. Тајө медвоzza петкөдлан
тор, коді висталө, мыј мі і таво бара

пондiм њужодны строiтелствосö. Бөр-
леңан организацiяјаслы оз поҗ вiтчисны
њiотi лун, колö боевöја, збымыс бост-
сыны строiтелство дiнö. Ми пондам
требујтны — мед лоас оланiнјас дасöс,
ње сöмын оланiнјас но i подсобнöј
помещењњöјас.

ТУЈАС ВÖЧÖМ ЈА КЫСКАСÖМ МЕХАЊИРУЈТÖМ

Кojмöд вопрос — тујас лöсöдöм. Та-
ни мијан сiз-жö ужсö пунктöма њекытчö
шогмытöма. Колö, мед вöли боевöј
готовностöз лöсöдöма тракторнöј трас-
сајас, јi тујас. Медса-њын јi тујас. Јi
тујас мијан вывти куҗöс, вывти щöкыда
сурöны „паныдјас“ дај лöсöдчöмыс вöли
колан во вывти лока пунктöма. Кiскавны-
сö ез заводiтны сорöз. Заводiтисны ар-
шын лым усöм бöрын. Кiскалисны öткы-
мынлабiн сещöма, мыј јiыс артмöма
вöли сöмын кык сањтиметр кызта. Тащö-
ма лöсöдчöмнад дерт сесса јi тујасыд
ез сетны колана производственнöј

тöдчанлун, щöкыда оз вöли весіг поз
ужавнысö. Олховка чукöстчöм сертывд
провалітчим. Ез кадөн колана ног
донжавны Олховкалыс опытсö, сылыс
хожајственно-політическöј значењњöсö

Таво колö став выныс кутчисны.
первојањыс-жö Олховкалыс опытсö¹
міјанын олöмö пöртны, лöсöдны кык-
куім комплөктөн ужалöм. Јі тујјас колö
кыкмындаавны, куіммындаавны. Таз
сулалö вопросыс. Мед оз-нын ло колан
воса коф, колö öнисањ-жö лöсöдны став
колан торсö. Мед ез-нын ло сецöм тор,
мыј весіг јі туј вывсыс лымсö чышкыны
ез вöв заптöма колана мында рос (Ујуп
участок).

Кор öні мі вужам дугдывтöг ужалан
воö, пондам вөрлежöмсö нуöдны төв
і гожöм, гожöмнас паскыда колö іспом-
зутны тракторнöј трассајас. Трассајас
вылын лежњевкајас, да быд ногөн раці-
оналізірутны гожса ужсö вöрын.

**Інструментјас да көм-паскөм јылыс
ме уна сорытны ог кут.**

Вајома вөлі: черјас 180%, піла попере-
реч. 135%, продолнојјас 124%, шпал
вөчан черјас 260%, гынсапөгјас 118%,
полушубокјас 112%, фуфајкајас 148%,
шонид гачјас 109%.

Лесозаготовительнөј организаціјас-
лы оз-нын поъ Һаргыны, мыј ез вөв
тырмымөн көм.

Страна да робочөј класс ставсө сетіс-
ны, мыј вөлі колө вөрпрограмма тыртөм
вылө.

УЖАЛАН ВИН МЕДАВНЫ ОРГАНИЗОВАННОЈА.

Колан сезон кежлө мијан областын
вөлі-нын жын гөл да шөркөүдем крестя-
наыс колхозјасын. Тајөн колан во тор-
јалө мукөд војасыс.

Колхознөј сектор вөлі-нын нуөдысөн.
Быдөнлы сіз-жө гөгөрвоана, мыј робочөј
вын вербујтөм колө мунны организо-
ванноја, колхозјаскөд договорјас вөчалөм
пыр.

Мыј мјан вöлі? Вöліны сещöмторјас, кор социалистическöј договорјас пыддi вöлі вöчöны труддоговорјас. Ас выла- ныс бостöм обязателствојас оз вöлі пöртны олöмö. Öткымын колхозјас нуöдiсны кулацкöј вiъ (робочöј вын суссöм, зeböм, колхозникјасöс назначатö- мөн ыставлiсны вөрö, оз вöлі пöртны олöмö бостöм обязателствојасö да с. в.), вескыдвыв да „шужавыв“ оппортунист- јас вöлі отсасöны налы.

Но зöннас колхознöј сектор вöлі основнöј, ведущöј решающöј вынөн вөр- лезöмын. Ассыс задањњöсö колхознöј сектор тыртiс содтöдөн.

Задањњö сервi вöлі: (став вөрлезан программа дiнас).

пöрöдны	кыскыны
31, %	34, %

Колхознöј сектор тыртiс:

пöрöдöмөн	кыскöмөн
39,5 %	35,6 %

Колхознöј сектор сезоннас шöркод- сема ужалис 134 лун, кор једiномичник-

јас сїјө-жө каднас ужалісны 118 лун. Колхоъникјас ставыс вөлі котыртөма бригадајасө. Сквознөј, ударнөј бригадајас сїз-жө кызвыныс вөлі колхоъникјасыс. Колхоъникјас төждыгісны дај буржыка вөлі пунктөма сојан-јуан снабжайтөм. Најө вөлі мобілізуйтөны колхоз пыщкөсса ресурсјассө. Налөн і производствелностыс вөлі вылынжык.

Сверт, колхознөј секторыс ез-на вөв іспользуйтөма став возмөжностјассө. Вөлі-кө бура пунктөма уж, Сталін јорт квајт условіјө серті, вөлі-кө конкретнөј вескөдлөм најө ужөн, вөлі-кө кадын мобілізуйтөма вөімаънөсө колхознөј массалыс тащөм прорывөн ескө вөрлезан фронтсыд ег петөј.

Лока, вывті лока вөлі пунктөма једінолічнөј секторын ужсө. Со лыдпасјас једінолічнөј сектор вылө вөрлезан программаыс прөчентөн арталөмөн вөлі воө:

пөрөдөмын
34,2 пр.

кыскөмын
34,2 пр.

Једіномічнөј сектор тыртіс:

пөрөдөмын
36,4 пр.

кыскөмын
30,6 пр.

Тажө лыдпасјасыс петкөдлөны, мыј једіномічнөј сектор ассыс задаһһөсө ез вермы тыртны. Серт, вөлі став возможность, медем тыртны программа-сө. Көні помкаыс?

Помкаыс сені, мыј омөла вөлі пук-төма на костын партіјно-массөвөј, полі-тіко-воспітательнөј уж, мчөдөма вөлі кулак вылө наступајтөм, вөлі јав-нөј бөрыһтчөм сөкыдторјас возын, а кулак нуөдіс бешеннөј агітаціја. Кола-на нога отпорсө кадын өткымын әве-нојас ез сетлыны. Бостам Кулөмдін. Сені кулакјаслөн уж вөлі торја јона төдчө.

Ас објазателствојас прөверајтөм ез вөв Чорәөдісны сорөн. Возжыксө нафејт-чісны кодкө вылө. Кор чорәөдісны, а сіјө лоі-һын феврал төлыс гөгөрын

кор кыпөдiм кампаңнө партконферен-
цияжаслы рапорт сетөм жылыг, местајас
вылын уна эвенојас заводітiсны мун-
ны ылыыд, кокһиджык туйөд. Партия-
но-массовөј, политико-воспитательнөј уж
нуөдөм пысды, көсжылысны вөчны адми-
нистрируйтөмөн, штрафјасөн. Оти сел-
совет, өти заседаңнө вылын пунктөма
штраф 8000 шайт (Пажга). Тащөм уж-
ыд, серт, ыкытчө шогмытөм, тащөм
ужыд вежөдлө партијалыг правитель-
стволыг директивајассө.

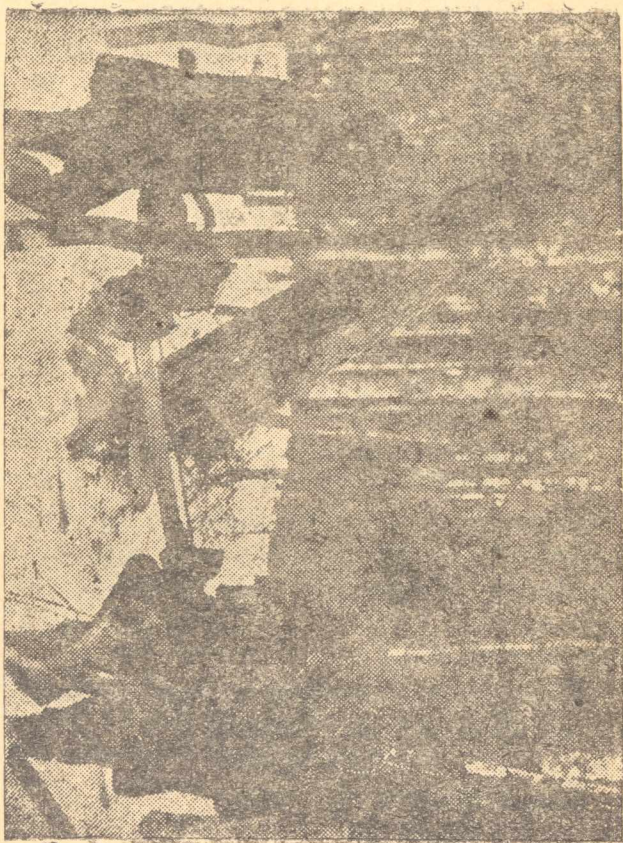
**ОГӨ ЧОРЫДА ТЫШКАСӨ КУЛАККӨД.
КОЛӨ ЗЕЛӨДНЫ**

Некодлөн, ы колхозыкклөн, ыједі-
номичык гөм да шөрководөм креста-
нынлөн ез вөв сещөм улын уж произ-
водительность кыці кулақјаслөн да озыра
олысјаслөн.

Лунса уж производительность (шөрко-
да арталөмөн вөлі тащөм:

Пөрөдөмын:

Колхозыкклөн 4,8 кбм.

Једіномічніклөн 3,4 кбм.

Кулак да озыра олыслөн 3,22 кбм.

Кыскөмын:

Колхоҥыкласлөн 5,5 кбм.

Једіномічніклөн 3,9 кбм.

Кулак да зажіточнөјјаслөн 2,93 кбм.

Тажө лыдпасјасыс вісталөны, мыј кулак вылө наступајтөм вөлі мчөдөма.

Чорыд задаңнөјјас көҥ і сетөма вөлі, ҥекод абу прөверајтлөма, кушөма сіјөс тыртөны.

Кулак да зажіточнөјјаслөн сезон чөжнас ужалөм шөркоҥа воө 119 лун а колхоҥыкјаслөн 143 лун. Вөлі-кө пунктөма кушөмкө контрол чорыд содтөда задаңнөјјас тыртөм бөрсө, ез-кө вөв чорыд задаңнөјјас сетөма формалнө, ҥерт, тащөм лыдпасјасыд кулак да зажіточнөј ужсыд ез вөв.

Міјанын ем вел уна војтыр, кодјас собраннөјјас вылын, сорнөјјасын пыр көсјысөны, кланитчөны партыјалыс геҥералнөј віҥсө нуөдны олөмө, насту-

пайтны став фронт пастала классөвөй
врагјас вылө, а делө вылас, ужас, уна-
ыг нуөдөны вескыдвыв оппортуњизм,
кулаклы кивыв ужалөны.

А кулак тајөн ползутчө. Кулөмдин-
лөн, Јемдинлөн урокјас тајө зев бура
петкөдлөны. Бостны сійө-жө Керчомја,
коні поп лыјөма ружјөыг ударњкөс,
бостны Слудка, коні кулакјас виисны
с/с. шменөс — Черныхөс, бостны мукө-
дөс. Бостны кулакјаслыг вөрын вреді-
тельство нуөдөм (Устьнем да мукөдла-
ын). Кулөмдинлөн важ руководстволөн
делө петкөдліс, мыј Кулөмдин партор-
гањизаціяын ез вөв ставыс лучкі ладнө,
парторгањизаціја торјалөма массаыс, уна
эвенојасын јитчөмаөс кулакјаскөд. Откы-
мынлаын весіг колхозјаслы сетавлөмаөс
чорыд задањнө. Кытчө тајө шогмө?

ҫерт, Обком ез вермы тацөм ужсө
комны сіз. Обком чорыда кучкіс оп-
портуњистјаслы, партіялыг генерал-
нөј візсө зугысјаслы.

Тайо урокыс должен став областувса парторгаңизацијалы лоны предупреден-
нон, колө јогтыны классовој суслун,
кыпөдны бојеспособносто партијној
организаціјаслыс.

Кушөм колө лоны уж робочөј вын
вербујтомын. Колө өнө-жө месоргани-
заціјас да колхозјас костын вөчавны
соціалистическөј договорјас. Быд колхоз-
никкөд, кодө көсјө ужавны колө вөчны
труддоговорјас.

Самообјазателствојас колө вөчны
збыл вылө документөн, а не сіа, кыј
вөлі өткымынлаын вөчлөмаөс формал-
но, некушөм конкретнөј көсјыгөм сет-
төг, некушөма јурідикескөј формалност
соблудайттөг; бөрнас вурөмаөс делө,
да некод оз відлы вөчөж, весіг уна-
лаын вошласөма.

Колө не сөмын примітны, оформіт-
ны асобјазателствојасө, но колө
прөверітны кадыг-кадө, кушөма сіјө
көсјыгөмјасыс пөртчөны олөмө.

**БОЛШЕВИСТСКОЈА БЫТЫНЫ ПЫР УЖАЛАН
КАДР. БУРМОДНЫ НАЛЫГ ОЛАН
УСЛОВИЈОЈАССО**

Вöрын пыр ужалыг кадр, сiјö про-
мышленнöј пролетариат. Сы сертi-
колö вöли пуктыны сы вылö внiмаң-
нöсö, вербујтöмлыс, визöмлыс значең-
нöсö. Но тајö мијан лесоргаңизацiјаслы
абу-на колана ног пырöма јурвемöзыс.
Постојаннöј кадр вербујтöм вылö налы,
материално-бытöвöј условијöјас колана
ног лöсöдöм вылö ез вöв пуктöма
тырмымөн внiмаңнö. Со лыдпасјасыс:
Обком шуöм сертi колö вöли вербујтны
6000 морт. Вербујтöма сöмын 4132 морт.
Но i сiјö вербујтöм јöзыс оз колана
ног использујтчы. Најö разöдöма разi-
пелi. Навыс абу котыртöма крепыд
костак, абу оформитöма, абу сувтöдöма
решајущöј участокјас вылö, шуам трак-
торнöј базајасö.

Социалнöј составыс абу бур. Онi
кежлö постојаннöј кадрын став робочöј

пыс 54 прөч-ыс шөркөддөма олысјас да прөчөј, партіјно-комсомолскөј прос- лојка сөмын 5 прөч.

Таво былө Обком шуөм серті Комі- леслы колө вербујтны 8000 мортөз. Навыс колө вөчны крепыд костақ, ко- ді ескө лоі вөрлезан ужын тон сеты- сөн, уж производітелност кыпөдөмын прімер петкөдлысөн. Колө шуны, колан во ез вөв лучкі. Вөліны прогулас, рва- чество, зев улын, вывті улын, вөлі уж производітелностныс, пөстојаннөј кадр- лөн лунөн пөрөдөма 3 кбм. кыскөма 3,9 кбм. кытчө тајө шогмө? Уждон кыптө, а уж производітелностыс һөві оз сод.

А тајө вөлі сы понда, мыј пөстојан- нөј кадрыс оз вөлі ачыс төд ассыс значеңһөсө кыз промышленнөј про- метаріатлыс, ез вөв на костын пунктө- ма колана ногөн партіјно-массөвөј, політөко-воспітательнөј уж. Ез вөв ко- лана ногөн ужсө налыс оргаңизујтөма, ужалөм пысди, најө вөліны затычкаөн.

Колö вужсаңыс вежны постојаннöй кадр вылö вiçöдöмсö, колö збылыг наыг лöсöдны вөрфронт вылын тышкасыг-ясöс, збылыг промышленнöй промета-риатöс.

СПОЛНÖЖА ИСПОЛЗУТНЫ КЫСКАГАН ВЫН

Кыскасан вын исползутöм мунö шогмытöма. Мијан кöрттујас абуөг парöвöй двигателјас сiз-жö — мијан вöли i пыр-на, дыр-на колö основнöй тагöвöй вын — вöv.

ВКП(б) ЦК да СССР-са ЦК шуöмын торја паскыда, чорыда индöма вöвлыг значеңнöсö народно-хоҗајственнöй овмöсын хоҗајственно-полiтiческöй моҗас олöмö пöртöмын.

Пуктiм-ö i пуктам-ö ми сыыҗда значеңнöсö вöвлы, кушöмöс индöма ЦК да ЦК шуöмын? Быд уж артавсö резултатјас сертыс. Сiзи-кö i тан колö вiставны резултатјасөн. Со лыдпасјас:

Том вѳвјас:

1929 11.900

1930—12 910

1931— 8.350

1932—7.206

ужалыс вѳвјас:

49.150

47.720

49.330

43.183

Чинѳма квајт гурс ужалан вѳв. Абу буржык і чањјасѳн. Медым вежны пѳрысјассѳ, вѳсысјассѳ, колѳб ыстыны том чањјас. Не сѳмын вежны. Мѳјан мог ыждѳдны ужалан вѳв лыдсѳ. Сѳјѳ мѳјанлыс корѳ вѳрлезѳм сѳдѳм, колхозјаслѳн овмѳс кыптѳм, вѳз-му овмѳс вѳдѳитѳм паскалѳм, транспорт—груз нуѳм-вајѳм, колмысѳм да с. в. Мѳ огѳј вермѳј колтчыны ѳнѳја лыдпасјасѳ. Мѳјан колѳ обеспечѳтны сещѳм ѳдјасѳн, сымында паскалѳм, кущѳмѳс мѳјанлыс корѳ кад, соціалѳстѳическѳј стрѳитѳлство, обороно-способностъ јонмѳдѳм.

Кѳрттуј стрѳѳитанѳнѳ вѳлі колѳ ѳнѳ кежлѳ-нын лѳсѳдны 300 вѳв. Мѳјан мог сѳјѳ вѳлі обеспечѳтны. Мѳјанлы аслыным ковмас стрѳѳитны кѳрттујсѳ. Ас вѳнѳн. А збымысѳ 300 вѳв пысѳдѳ мѳјан

БУРМОННИ ТРАКТОРНОЈ БАЗАЈАСЛЫГ УЖСО

Ез вөв бура пуктөма уж тракторној парк іспользујтөмын. А тракторној базајас колөны вөлі лоны промышленној очагөн, нырнуөдысөн вөр фронт вылын. Медым тајө лоі збыл вылө промышленној очагөн, колө вөлі пуктыны колана вьімаңнө. Сіјө ез тырмымөн ло пуктөма.

Тракторној базајасын өнөз-на ыжыдалө обезмичка. Тракторјас жугласөны ремонтнас ңужөдөны. 29 тракторыс ужалөма пырсө сөмын 22. Ҷоң сізім трактор сулалөма ужавтөг пыр. Но кодјас і ужалісны, налөн уж производительностыс вөлі јона улын. Зев уна простөјјас Ҷоң 44 пр.

Со тіјанлы мөд помка, код вөсна мі орөдім кыскасан уж, ег тыртөј вөр-кыскан программа.

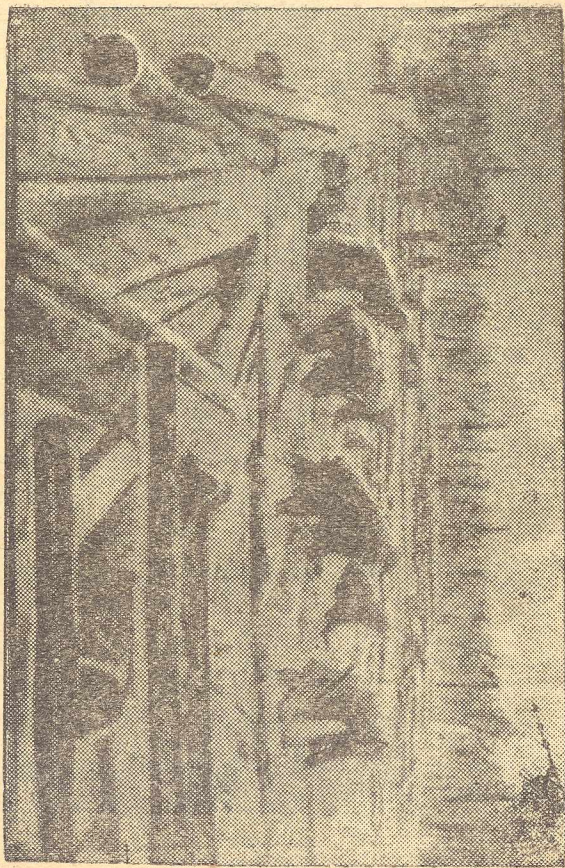
Тајө урокыс міјан локтан заготовка кежлө колө лоны збыл вылө урокөн. Көсјам-кө мі ужавны, а ужавны мі

көсјам, мiјанлы колө вежны вöв вылө
вијодөм, бостны сылыг ставсө мыј по-
чө, но ңе сөмын бостны. Мiјан сылы
колө сетны мыј сылы колө. Сетны кө-
рым, а ңе бедь лiбө мајог, пуктыны
бура вијом да дөчөр, донјавны сылыг
ужсө кызи основнөј тагөвөј вынлыг.
Бырдны обезмчка.

Тракторнөј базаяс сувтөдны реша-
ющөј участокјас вылө, обеспечитны
налы нормальнөј уж, лөсөдны тракто-
ристјасөс тырмымөн, сетны налы сещөм
нагрузка, кодi обеспечивајтiс програм-
ма тыртөм, бурмөдны налыг (тракто-
ристјаслыг, базавывса робочөјјаслыг)
материальнөј, жишчно-бытөвөј условијө-
јассө.

Комсомол, кызи шеф вөрлејөм меха-
низација вылын, мед чорыда кутчiгас
шефствосө олөмө пөртны.

Колө регыджык ештөдны подвес-
нөј туј, кодi стрөйтчө Кожгородокыи.

СЕТНЫ ВӨРЛЕҘАН УЖ ВYЛӨ БУР, КРЕПЫД КОМАНДНӨЈ СОСТАВ

Штат сертi-кө вiзөдны Л-П, бытө тыдалана прорыв абу. Серт, абу тырмымөн, i меҗа-нын оз тырмыны инженерно-техническөј персонал. А кор пышкөсас вiзөдлан—сени абу ставыс лучкi. Öтi-кө, зев уна чуждөј, ковтөм јөз сени пукалөны. Аппарт вывти омөла тышкасө ассыныс промфинплан-јассө тыртөм вөсна. Ез перестроитны ассыныс ужсө öнiја кад колөм сертi, унаөн наҗөйтчөны самолетк вылө.

Бара-жө прiмер пыдi бостам Кулөмдiн рајонөс. Сени ем меспромхозын јуралыгөс вежыс Чертов. Сiјө овсааныс ужвылас-кө вуҗам артмө Чертовщина не сөмын аналогiја вөчөмөн но i пышкөссааныс. Сылөн сецөм ужсам: „нынөм оз артмы“, „некыз оз поз“, „тајө ог вермөј“ да с. в.

Серт, кор сувтөдан возвылыс, мыј „нынөм оз артмы“, да большевiстскөја

промфинплан тыртӧм вӧсна тышкасӧм пыддӱ лезсан оппортунистическӧй самоток вылӧ, дерт, ӱнӧм і сорӱтны вӧрлезан программатӧ тыртӧм ӱвсыд. „Чертовщинаыд“ абу сӧмын Кулӧмдинын. Сылӧн вужжасыс мӱжан паскалӧма і мукӧдлаын.

Аппарат вынсӧ расстановитӧма абу лучки, ӱі трестас, ӱі леспромхозжасын, ӱі лесопунктжасын. Колӧ расстановитны вынсӧ сӱзі, медем производствонас вӧлі оперативнӧй, конкретнӧй вескӧдлӧм. Колӧ бурмӧдны качествосӧ вӧрлезан, кылӧдчан аппаратлыс.

Лобов ӱорт XVII партконференцӱја вылын шуис, мыӱ: „Леспромхозжасӧс да деревообрабатываӱущӧй предпрӱятвӧжасӧс организација да овмӧс бокгаӱжонмӧдӧм, производствонас вескӧдлӧмсӧ рационалӱзрӱйтӧм политическӱ выдӱержаннӧй да квалифӱцированнӧй кадржасӧн меставывса аппарат вӧрпромышленностлыс укомплектуӱтӧм, обезлӱчка да уравӱиловка вӧрыс, производствобыс решӱтельнӧја

бырөдөм, збылыг хозрасчот нуөдөм став лесопромышленнөй производствойн — да мед вөлі ужалөны убыткатөг—со сійө организаціоннөй меропріяттөјасыс, кодөс колө пөртны олөмө“ збылыгсө лесопунктјасын полнөй адміністраціоннөй разгул. (Кулөмдін, Јемдін), ужалыгјас щөкыда вежласөны, аппаратыс јөгөсөма ковтөм јөзөн. Аппаратсө котыртөны Һинөм артавтөг, ужалыгјассө бура бөрјөтөг. Бостөны сещөмјасөс, кодјас мукөд организаціјасө, учрежденьнөјасө оз тујны.

Ғесатһықјаслы колө лоны производствывса организаторөн, сылөн мог котыртны ужсө сізі, медем производствыс луныс-лун бурміс, кыптис уж производительностыс. А мијан Ғесатһықјас новлөдлөны вес кызта учот нуөдан Һига вөрсө примітны, мырсас, мырсас, Һинөм артавны оз вермы, сетчө луныс і колө. Кыс сесса та ногнад пунктан производствонад вескөдлөм, сійө (произ-

водствосө) рационалізирүтөм, уж производительност кыпөдөм обеспечитан.

Міжан мог, кыпөдны сөгәтһикјаслыс, прорабјаслыс авторитетсө, отсавны налы. Сөкі позас і требүитны налыс уж.

Міжан колө чорыда бостчыны лесопунктјас, кың основнөј, решајущөј әвөно, јонмөдөмө. Јитны налыс ужсө бригадирјаскөд. Медым лесопункт вөлі вескөдлө бригадирјас ужөн, мед сетис налы быдлунја отсөг.

Кадөн, вывсаңыс, лесопунктјасөс тыртөны ковтөм ужөн. Бостам отчотность. Отчот, сөрт колө, сводкајас колөны, но кор сјө сводкаыс 3 метр куңта, 500 вопрос, сјө һекытчө оз туј. Сы вылө кад мунө. Колөны јөз. А міжан мог, медбур ужалысјассө сетны производство вылас, мед сені најө ужнас вескөдлісны, уж вөснаыс төждысісны, ужалысјассө производственнөј планјас тыртөм вылө котыртісны, мед пөртісны олөмө Стамін јортлыс квајт історическөј условјөсө.

ПӨРТНҮ ОЛӨМӨ СТАЛИН ЈОРТЛЫС
КВАЈТ ИНӨӨ

Неважөн тырі во сіјө условіјөјас пук-
төмыслы. Вермам-ө шуны, мыј мі пөр-
тім олөмө тајө условіјөјассө? Ог вермө.
Пөртім-кө ескө мі петім вермысјасөн
вөрлезан, кыскан, кылөдан фронтјас вы-
лыс, тыртім ескө программајассө.

Јөзөс оргаңизованнөја набірајтөм
јылыс ме воэ віставлі-һын, ез вөв колана
ногөн пуктөма. Вербовщік ез вөв прі-
крепітөма лесопункт бердө. Вербовщік-
јасын ужалісны політічески неграмот-
нөј јөз.

Вөрын ведущеј группајас ез вөв лө-
сөдөма. Бригадајас ескө вөлі план сер-
тыыс і унжык котыртөма. 1000 пыдди
вөлі котыртөма 1226 бригада, на пыщ-
кыс 110 хозрасчотнөј бригада, но уждон-
сө налыс ез вөв лучкі оргаңизујтөма.
Ыжыдаліс уравниловка. Хозрасчотнөј
бригадајас вылө вөлі пуктөма зев омөл
вһимаһнө. Збыл хозрасчотыс ез вөв. Бур

опытсö бригадаслыг колö öни паськы-
да жöздöны. Вöрын ужалыг геројассö
ударникјассö, медем тöдiс ужалыг жöз,
бостiс насаъ пример.

Асдон древесиналыг чiнтöм вöсна
тыш ез вöв. 1929-30 воын öтi кубометр
сулалiс 40.8,57 ур, а колан воö вöли
5.06,8 ур, содiс 4,3% вылö.

Медеа-нын омөл сiјö уждон мынтö-
мын. Сенi преступнöј уж. Поэтöма
нужöдöны. Вoзö таъ терпiтны оз поъ.
Колö решительнöја, чорыда вежны та-
щöм „системасö“. Колö лöсöдны сiз,
медем уждон мынтыссö вöли кадын,
нужöдöтöг. Кор оз мынтыны робочöјлы
кадын уждон, злостнöја нарушајтöны
Сталин жортлыг квајт iндöдјассö веж-
нöдлöны парвiјалыг вiчсö, сецöмјассö
колö кыскыны кывкутöмö.

Уполномоченнöјас ысталöмыг зiкöз
öткажитчыны ог-на вермö, мiјан i вoзö-
на ковмас ыставаныны. Но ковмас сув-
тöдны мoгөн, меде налөн ужыс зoънас
вöли пуктöма план тыртöм вöсна, меде

агныс езвезны места вывса организа-
ціяясөс, отсалісны налы, чорыда соб-
лудайтісны јединоначалјө, медым нуө-
дісны партіјно-массөвөј політическо-
воспитательнөј уж.

Міјан ковмасі партіјнөј прослојкасө
производство вылас ыждөдны. Мі тані
ег пөртөј олөмө ассыным косјысөмны-
мөс. Областувса XII партконферен-
ціја щөктыліс производство вылө сет-
ны 50 пр., парторганизаціяыс да 75 пр.
комсомолчөс.

Мі тајө щөктөмсө ег вөчөј. Міјан
став партіјечјасыс, кодјас ужалөны вө-
рын сөмын 66% вөлісны производство
вылын, а ударњікјас на пыс 47 пр.

Ез тырмымөн вњімањнө пуктыны і
советскөј организаціјас. Старостатјас
вөлі шуөма котыртыны — сіјө ез быдла-
ын вөчны.

Сөветјас ез нуөдны быд лунја вес-
көдлөм вөр ужөн, ез организујтны ужа-
лыс массасө, торја сіктсөветјас вөчіс-
ны перегібјас, командуйтісны колхоз-

нікјас вылын, 6тка г6м да ш6рков6дем
крестана вылын, ез чорыда п6ртны
ол6м6 револуцiонн6ј законност.

Ез i профсојузл6н в6в производст-
во вылын колана уж. Ез бура т6жды-
ны производiтельность кып6д6м в6сна
робоч6јјаслыг олан условiј6јас бурм6-
д6м в6сна робоч6ј предложень6јас ол6-
м6 ну6д6м в6сна.

Треугольнiк колан во ез в6в кола-
на вылнаын. Мiјан кол6, медем треугол-
нiк в6лі сещ6м куш6м кол6 производ-
ствоын веск6длыны, оператiвн6ја, кон-
кретн6ја. Мед i прораб, i партiачејка-
са секретар i профсојуз ну6дiсны
ассыныс ужныс6 ас уж в6с-
наыс кывкутiсны. С6ерт, парторганиза-
цiја кывкут6 программа тырт6м в6сна,
но сыл6н мог, веск6длыны сiј6 ужнас,
но сiј6 оз вiстав, мыј сылы ставс6
кол6 в6чны. Сы выл6 ем адмињистра-
цiја, профсојуз. Нај6 сiјж6 кывкут6ны
программа тырт6м в6снаыс.

Лескооп колан во ез справитчы ас ужнас.

Лескооп ужын паскыда вөлі оппортунизм, көн сурө төварсө разбаритисны. Абу ставыс лучкі і тавоса вөрлөзіг кежлө лөгөдчөмын. Ковмас јонмөдны лескоопөс буржык ужалысјасөн, ковмас өдзөдны уж перестроитөмсө, отсавны налы, мед вөрлөзіг кежлө вөлі став прөдукта продоволствіјө, төвар да с. в. лөгөдөма тырымөн.

Колө паскыда нуөдны асаптан (самозаготовка) уж, медем пышкөсса ресурсјас мобілізуютөмөн бурмөдны робочөјлыс гојөм-јуөм.

Таво кежлө программа оз јона ыжды. Комілес трест куға шуөма пөрөдны 2.000.437 кбм. да кыскынн 3.000.017 кбм. Мукөд заготовительнөј оргаңизаціјаслөн точнөј окончательнөј лыдпасјас абуөг-на.

Мөд пјатілеткаын мјан ковмас кыпөдны вөрлөзан программа 33 млн:

кбм-оӡ. Ковмас збылыг перестроитны
вӧр промышленност вӧр овмӧс, пас-
кӧдны вӧр хіміја, коласјассӧ ісползуј-
тӧм да с. в. Тани ыжыд уж. І тајӧ уж-
ыс оз кут мунны шылыд туј вывті моз,
пондас мунны чорыд, јог классӧвӧј
тыш условіјӧјасын. Војвывса болшевик-
јас, Ғерт справітчасны тајӧ ужнас.

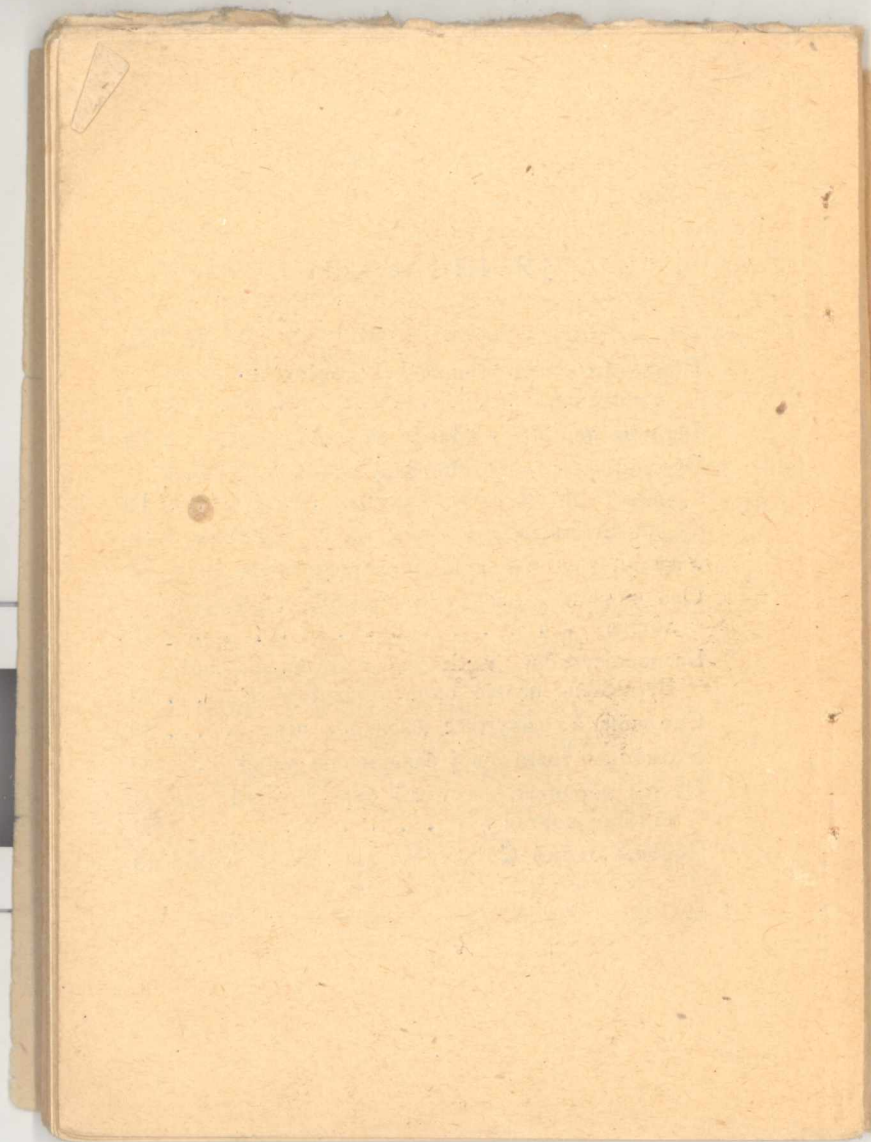
Еҗаҗык кӧсјысӧм, клатва, колӧ —
унҗык уж, ловја уж, сетны страналы
вочакывсӧ збыл ужӧн. Паскыдҗыка
паскӧдны соҗ. ордјысӧм да ударҗыче-
ство, јурнуӧдны массаӧс, котыртны мас-
сасӧ партија да сӧвет бердӧ, нуны накӧд
быдлунја уж. Чорыда нуӧдны став фронт
паста классӧвӧј враҗас вылӧ насту-
пайтӧм. Нҗемҗаміттӧг косасны оппор-
туҗизмкӧд кык фронт вылӧ. Уҗын,
Ғелӧ вылын пӧртны олӧмӧ Стамін јорт-
лыг квајт історіческӧј індӧдјассӧ.
Крајкомлӧн леҗінскӧј вескӧдлӧмӧн,
бура став ужсӧ перестроитӧмӧн перјам
локтан вӧрлеҗан уҗын тыр вермӧм.

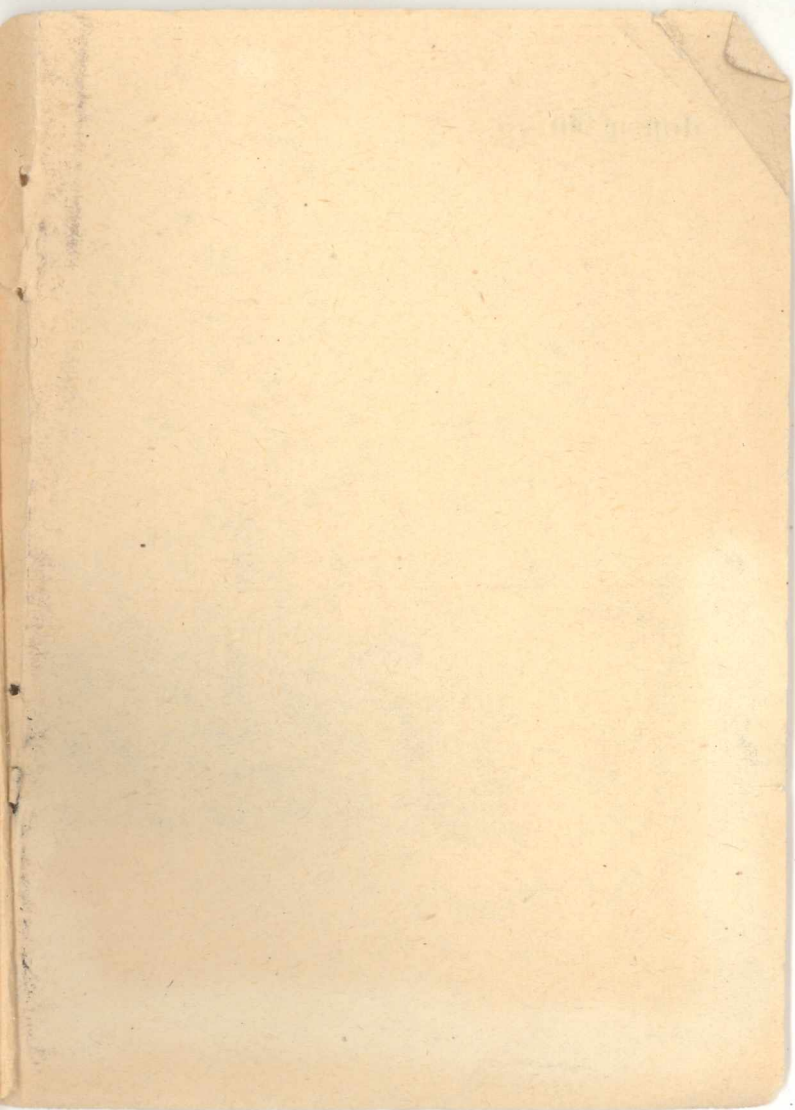

ЈУРИДАЛЫГ:

Лістбок.

Вөрлезөм вөсна тышкасөм—соціализм вөсна тышкасөм	3
Вермөм перјөмыс вөлі мі сајын	12
Бурмөдны жілішно-бытөвөј условіјөјас: срок кежлө ештөдны стрөйтчөм	19
Тужјас вөчөм да кыскасөм механізірујтөм	21
Ужалан вын медавны организованнөја	23
Огө чорыда тышкасө кулаккөд. Колө зе- лөдны	27
Большевістскөја быдтыны пыружалан кадр Бурмөдны налыс олан условіјөјассө	32
Сполнөја ісползутны кыскасан вын	34
Бурмөдны тракторнөј базајаслыс ужсө	38
Сетны вөрлезан уж вылө бур, крепыд ко- манднөј состав	41
Пөртны олөмө Сталін јортлыс квајт індөд 45	

донус 40 ур.